

[NYHETSREVY2/2014](#)

SIV SAARUKKA LEVER SOM HON LÄR

Att gå i pension innebär för de flesta att trappa ner, ta farväl av arbetslivet och inleda en tillvaro utan de utmaningar som ett aktivt yrkes- och studieliv för med sig. Så behöver det ändå inte vara, och så har det inte varit för **Siv Saarukka**, som blev pensionerad från sitt arbete som utbildningsplanerare vid Centret för livslångt lärande 2009.

– Från början hade jag inte direkt tänkt att jag skulle sätta mig på skolbänken igen efter pensioneringen, men i samma veva som jag blev pensionär startade en forskarskola med professorerna **Michael Uljens** och **Gunilla Holm** i ett samarbete mellan Åbo Akademi och Helsingfors universitet, berättar Saarukka.

Forskaraskolan inriktade sig på ledarskap och mångkulturalitet, och Saarukka, som hade sysslat med rektorsutbildningar sedan slutet av 1980-talet, blev intresserad och uppmuntrades att lämna in en forskningsplan. Intresset för att forska i det hon arbetat med praktiskt under ett långt arbetsliv var stort, Saarukkas forskningsplan godkändes, och forskarstudierna inleddes i september 2009. I dagsläget är långt över hälften av forskarstudier klara, trots att hon ganska snart efter pensioneringen även började fylla kalendern med andra uppdrag.

– Hösten 2012 fick jag en förfrågan om att vara med i projektet Toppkompetens, ett program som initierats av Utbildningsstyrelsen med sikte på skolutveckling inom grundundervisningen, och eftersom jag vet hur svårt det kan vara att få tag på resurspersoner på svenskt håll i Finland tänkte jag att om jag kan vara med och bidra med något, så ställer jag upp.

Inom Toppkompetensprogrammet har Siv Saarukka fungerat som s.k. processledare bland annat genom att leda kommunala rektorsgrupper och medverka i aktiviteter och lärandeprocesser både för rektorer och lärare. Hon undervisar också inom CLL:s program Utbildningsledarskap, som ger behörighet för rektorstjänster, vilket passar som hand i handske med avhandlingsarbetet om skolledarskap.

– Att undervisa är en rolig utmaning och det skapar en bra växelverkan med avhandlingsarbetet. Det hjälper till att skärpa den verbala processen i skrivandet, säger Saarukka.

Med undervisningen nära hjärtat

Undervisning är någonting som alltid har stått Saarukka nära hjärtat. Hon inledde sin karriär som klasslärare i Nedervetil på 1960-talet, och har därefter arbetat inom skolvärlden och med undervisningsfrågor på ett eller annat sätt. 1994 började hon vid Åbo Akademi inom den dåvarande Fortbildningscentralen, efter att ha haft en tjänst som skolinspektör vid länsstyrelsen i Vasa.

– Jag har alltid tyckt om förvaltningsärenden, de utgör en ryggrad inom den humanistiska och pedagogiska skolverksamheten som tilltalar mig, säger Saarukka.

Inom Toppkompetensprogrammet har kommuner och skolor haft möjligheter att framföra önskemål om lokala projekt, och aktiviteter för utvärdering och utveckling av skolornas verksamhet i samråd med rektorer, skoldirektörer och lärare har varit på agendan under senaste läsåret. Hon ser ett mervärde i att ha fått vara med och delta i processer för att utveckla undervisningen i skolorna.

– Som pensionär har jag friheten att tacka nej till uppdrag som jag känner att jag inte vill åta mig. Ett engagemang kräver insatser på många plan, och det kan kännas för arbetsdrygt att förbereda sig för en helgjuten arbetsinsats. Jag vill gärna känna att ett jobb jag accepterar skall vara berikande och positivt också för mig själv, förklarar Saarukka.

Att motionera hjärnan

Vikten av intellektuella utmaningar för den mentala hälsan är någonting som Siv Saarukka betonar.

– Det är en ren självbevarelsedrift att hålla sig igång. Det talas mycket om vikten av att hålla igång kroppen men man glömmer ofta att också hjärnan är en muskel som behöver motion, precis som de andra.

Saarukka har inga planer på att trappa ner inom den närmaste framtiden, tvärtom. I höst väntar undervisning på två kurser i Utbildningsledarskap, och så ska avhandlingen småningom bli klar. Dessutom vill hon fortsätta sina studier vid Kronoby folkhögskola, där hon redan strax efter pensioneringen inledde studier i möbelrestaurering. Det var en fantastisk upplevelse att under professionell handledning få ”jobba med händerna” och se resultat, understryker hon.

– När man som jag bor på en gammal bondgård finns det alltid saker att restaurera, och jag kan verkligen rekommendera vuxenstudier vid en folkhögskola, säger Saarukka.

Maria Johansson